

اداره مرکزی :

آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
معارف امینلکی یاننده کی دائره

استانبول بورسی :

استانبولده ، آنقره جاده سنده ۸۷ نومروده
دائرة مخصوصه

حیات

میان راههای ... دنیا راهها جوق حیات قاتلم ...

نجه -

نهمی هر روزه ۱۵ غروشدر

سنه لکی پوسته ایله ۷,۵ لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین ۷,۵ دولار)

ابونه اعلان ایشلری ایچین استانبول بورسونه
مراجعت ایدیلیر .

یازی ایشلرینک مرجعی آنقره مهریزدر .

صافی : ۷۷

آنقره ، ۱۷ مایس ، ۱۹۲۸

۳ نجی جلد

مصاحبه

لسانی، موضوعی و عینی کلیور؟

فلسفه مسئله لرینه تماس ایله این مقاله لرك
لسانی نهیه بوقادار آغیر ، بوقادار آغدالی
اولویور؟ .. بر جوق دفعه بوسوال قارشیسنده قالدیم .
کچنده « اقدام » ده احمد هاشم بك افندی ده
عینی مسئله دن بحث ایله یور ، فلسفی مقاله لره
هیچ بر ادبی چشنی ویریلدیکندن شکایت
ایله یوردی . هیچ شبهه یوق که فلسفه مسائلنه
دائر یازیلان مقاله لری قارئلرایچین جاذب حاله
صوقق لازمدر . آنجق بوقامانع یالکزلسانمیدر؟
بعضیرینه کوره اک مهم انکل ، اصطلاحلر
اولویور . مأنوس اولمایان اصطلاحلرك قوللا .
نیلماسی ، بالخاصه مختلف محررلرك عینی
معنایی باشقا باشقا کلمه لره افاده ایله ملری بونوع
یازیلرك وضوحنی اخلا ایدیور . اصطلاحلرك
ممکن مرتبه افاده ایلدکلی معنایی قولایچه
اکلاتدیر ایله جك مأنوس کلمه لر اولماسی البته
جوق لازمدر . فقط بومقاله لری قورو بر حاله
حاله صوقان و ذوقله اوقونماسنی منع ایله این سبب
یالکز بو دکلدیر . علاقه کزی جلب ایله این بر
موضوع حقنده بر نقطه نظر اورتایه قویان
مقاله یی البته برقاج مأنوس اولمایان کلمه یوزندن
اوقومقدن واز کچمزسکز .

واقعا بر جوق فلسفی مسئله لر ادبی بر چشنی
ایله ، کوزل بر اسلوبله تحلیل اولونورسه جوق
قوتلی ، جوق جاذب اولور . بوکا شبهه یوق ...
آنجق بزده بو طرزده فلسفی یازی یازمق جوق
کوچدر . بویله بر یازی یازا بیلیمک ایچین یالکز

یازانلرك اسلوبنی ادبیلشدیرر . صوك زمان
ادبیاتنك بونوع محصولی اولمادینی ایچندر که بزده
فلسفه ایله مشغول اولانلر ادبی کولتوره لزوم
کورمه یورلر .

بوهم فلسفی اسلوبك ادبی چشنی آلاماماسنه ،
هم ده بونوع یازیلرك قورو قالماسنه سبب اولویور .
غرب ادبیاتنك چشید چشید نمونه لری اك ای
بر لسانله تورکجه ترجه ایدیلده دجه ، لسانزده
انسانلغك ایچنده چیرپندینی اوقادار متنوع
حسلرله ، آرزولرله ، شعورك آلتنده یاشایان
تمایلرله بزى تماس ایتدیره ن صنعت اثرلری
چوغلما دجه فلسفه مقاله لرینك اسلوب اعتباریله
قورو و طامسز اولارق دوام ایتمه سی مقدردر .
فقط نجه فلسفی مقاله لری بزده صوغوق

کوسته رهن حقیقی سبب « لسان » دکلدیر .
حد ذاتنده بومقاله لرك موضوعلری بزى اوقادار
علاقه دار ایتمه یور . چونکه هنوز جوق عمومی
جوق کلی مسئله لر اوزرنده دوشونمك احتیاجنی
دویمش دکلز . اوتهدنبری تدریس و تربیه
طرزیمز بونوع مسئله لر حقنده دوشوندیرمکه
مساعد اوله جق بر یول تعقیب ایتمه مشدر .
« حیات » ده شکیب بك ترقی مفهومك منشأ
وتکاملنی یازیور . قاج کیشی بونکله علاقه دار
اولدیغنی ظن ایدرسیکز ؟ نه یالان سویله ییم ،
بعضاً آرقداشمك بویازی لرینه عادتاً آجیورم .
چونکه هنوز بزم قافامزده بویله بر مسئله نك
یری یوقدر . اکر بزده مختلف دورلرك ، مختلف

ای براسلوب کفایت ایتمز ، اوفلسفه موضوعیله
ادبیاتمز آراسنده تماس نقطه لری بولمق ، باشقا
بر تعبیرله ادبی اثرلردن بعض پارچالراستعاره ایله مک
لازمدر . آنجق اوقوت سیسته ملی ، منسجم
فکر منظومه سی دیمك اولان فلسفی یازی حسه
ونخیله یه ده مؤثر اولور ، وجوق جاذب بر شکل
آلیر . حالبوکه یکی ادبی اثرلرده بویولده استفاده
ایدیله جك پارچالر جوق آزدیر . صوك زمانلرده
یازیلان ادبی اثرلرك جوغنی انسانلغك عمومی
حسلرینه ، صمیمی بر طرزده حیاته تماس ایله مدیکی
ایچین فلسفی مسئله لری تحلیل ایله یینلر اونلردن
استعاره ایله یه جك هیچ برشی بولامایورلر .
دیگر مملکتلرده بر جوق فیلسوفلر عینی زمانده
ادیب اولدقلری کبی بر جوق ادیبلرده عینی
زمانده فیلسوفدرلر .

ادیب ایله فیلسوفك هر ایکسی ده بر جوق
دفعه موضوعه تماس ایله لرلر ، برینك حس
ایتدیرمك ایسته دیکی شیئی دیکری منسجم فکرلره
تحلیل ایدیر . اسکی ادبیاتمز شیمدیکندن ده
فضله فلسفی مسئله لره تماس ایدیردی . « مقبره »
بر جوق مابعد الطبیعی مسئله لری دوشوندیریر ،
« خوابنامه ویسی » بیله پك اعلا اجتماعی « حیات » ک
روشی اوزرنده دوشوندیرمکه ، نهایت نیکیینلک -
بدینلک فلسفه سنده قرار قیلا بیله جك فلسفی
محاکمه لر تولیدینه مساعددیر . اسکی شاعرلرده
« پانته یزم » فکرنی الهام ایله این بر جوق مصراعرلر
بولورسیکز . بویله بر تماس فلسفی یازی

دولت آدمى و آخلاقىات

دره سدن : ۸ مايس ۱۹۲۷

اولاسنده امكان يوقدر . بوتون جمعيت يكي بر حيات استقامتى و برهن ، يكي حقوقى وضعيتلر احداث ايدن موده رن سرمايه انكشافك قيمت تشكلىرنده آزجوق بررولى اولاسى ايجاب ايدن . بزم اخلاق تلقيلرنده . شاهده ابتدكمز « تنوعلر » ؛ داها زياده مسلك اخلاقه عائد تنوعلردر . برنجار ، بر سرمايه صاحبي مسلك حياتنده باشقا كوروشلره استناد ايدن . بر عسكرى ، بر معلىك ، الخ .. مسلك حياتنه عائد قيمت محتوالرى باشقادر ، (لومبروزو) . دولت آدمكده هيچ شبهه سز ، كنديسنه كوره بر قيمت دونياسى واردر . فلدقهلهلر ؛ بوخصوصده « منى » بر كوروشى تمثيل ايديبور .

او كا كوره « دولت آدمى » ؛ آشاغى يوقارى « نچه » نك تعبيريله « ابى وفناك خارجنده » حركت ايدن . چونكه دولت آدمى ، يالكز « تاريخى دها » نك تمثيلدر ، عادتاً اونك « عبنى » در . يالكز اونك حقيقت اولاسى ايجين اونك منفعتلى ايجين چاليشير . فلدقهلهلر « تاريخى دها » ايله افاده ايتك ايسته ديكى شى ، هغه لك « تاريخى تلقيسى » نده « عقل » در . كورولوبوركه : فلدقهلهلر ؛ دولت آدمك فعاليتنى هغه ل و نچه مقياسيله توليوبور . بر جوق متفكرلر ؛ بوكونيله « نچه نك » ابى وفناك خارجنده « تعبيرينه قارشى بويوك بر سيكي رايلاك دويوبورلر . حالوكه ؛ طالعه شكل و برهن انسانلر ايجين « ابى وفناك خارجى » نه چيقمقدن باشقا چاره يوقدر . بو ، بر جوغلك ظن ابتدكي بوتون حيات قيمتلىر نه سونكدر چكمك ده كيلدر . اسكى « ابى وفنا » مفهومه اسير بر تاريخى قدرت ممثلك برشى يار آمانسه امكان وارميدر ؟ تاريخ نامنه حركت ايدنلر ؛ « ابى وفنا » زنجيرى پارچالامق مجبورينده درلر . بويوك انقلابچيلر ، بويوك دولت آدملى باشقا تورلو حركت ايدنمه زلر . فقط بو ، فلدقهلهلر ظن ابتدكي كيبى « منى » بر وضعيت ده كيلدر . بزم ، دولت آدمك محيطى كندى قيمت مقياسلر مهاله قطعياً محاكه ايدنمه سز . چونكه : او ؛ بزم كوره « يكانه » بروضينده در . اك جانلى تاريخه تماس ايدن « يالكز او » در . اونك ايجين اونك تمثيل ابتدكي صلاحيته كوره « حر و سربست » حركت ايمه سى ايجاب ايدن . بوده « نسبى » بر حريتندر . انقلابچى ، يا خود بويوك دولت آدمى ؛ « ابى وفنا خارجى » نده حركت ايتكله برابر بويوك بر

فلدقهلهلر Feldkeller ؛ يكي بر سؤاله اسكى بر مناقشه يى جانلاند بيريور : « بوتون مسلكلر ، اخلاقيله تدبيريله بيليرى ؟ » هر فعل ؛ كنديسنى اداره ايدن ، كنديسنه وجود و برهن غايه لره كوره مناقشه ايديله بيلير . غايه ؛ اخلاقى بر قيمت افاده ايديبورسه « فعل » كده اخلاقى بر قيمتى اولاسى ايجاب ايدن . فلدقهلهلر ؛ غايه لرى - عمومى ماهيتلىر نه كوره - ايكييه آييريور : خارجى غايه لر ، داخل و معنوى غايه لر .. بر فورونجو ، مثلاً ، اكك پشيريور ، بونكله خارجى بر غايه استحصال ايديلش اولوبور ، حيات ايجين ضرورى برشى تدارك ايديلبور . مسأله نك اك جانلى نقطه سى شودر : عجباً هر مسلك ؛ بوتون تفرعاتنه عائد تظاهرى ايله « اخلاقيات » مفهومى چرچيوه سنه داخل ميدر ؟ فلدقهلهلر ، بوخصوصده جوق مترددر . بزم بر جوق مثاللر كتيريور . بزمجه بونك اوقادار اهميتى يوقدر . اونك ايجين بوراده اوزون اوزادى به بحثه لزوم كورمبورز . چونكه : فلدقهلهلر ك انتخاب ابتدكي دولاباجلى منطق بولارى جوق معين بر هده دوغرو اوزانيور . خارجى غايه لر ، داخل غايه لر طرزنده كى تصنيف ؛ اصل مناقشه ايتك ايسته ديكى مسأله نك مقدمه سى ماهيتنده در : دولت آدمى ايله اخلاقيات آراسنده كى مناسبت نه دن عبارتدر ؟ ايسته فلدقهلهلر ؛ بونوقطايه كلك ايتيور .

حياتك مختلف صفحه لرنده اخلاق قيمتلىر حقتده فردك ياشاديني انكسارلر ، ظن ايديله ديكى قادار ، آز ده كيلدر . « ابى » حقتده ايدن ديكى « قيمت حكملرى » نك مختلف حيات زمينه لرنده قطعى بر سرعيت قازانما ديني جوق دفعه - اك آجيق رنكلره كورمك . ممكندر . بر « افندى اخلاقى » ندن ، داها دوغرو سى يالكز امر ايدن ، بوتون بنيه سنى بو امر لره كوره تنظيم ايتش اولان بر اخلاقدن ، بونك ياننده ده يالكز اطاعت ايسته يهن « اوشاق اخلاقى » ندن عمومى صورنده بحث ايديله ديكى كورمبورز . بونك نه درجه ده حقيقتنه موافق اولدوغنى تدقيق ايتك موضوعمى خارجنده در . يالكز شونى سوبيله بيليركه : هر مسلك ، هر حيات زمينه سنى كنديسنه كوره قيمت تشكلىر نه سبب و برمه سى ، ذهنييت يار آمانسى بك طبيعيدر . بزم مثلاً ؛ وه رنه رزومبارنك - بوتون متقدلىر نه رغماً - مودره رن بر سرمايه ذهنييتندن بحث ايمه سنى بك منطقى بولوبورز . بونك باشقا تورلو

آخلاقى قيمتى حائز اولان غايه لرك ممثليدر . او ، « حرصنه تابع » بر انسان كيبى حركت ايدنمه سز . فلدقهلهلر دييوركه : « دولت آدمى ؛ و برديكى امضايه حرمت ايمه سز ، « عهده و فاسزلق كوسته رير ، معلومه لرى بيزتار ، الخ ... » فقط بو ، دولت آدمك تاريخه و جمعيتنه قارشى آلديني مسئوليتله محاكه ايديله بيلير . فردى بر قيمت تلقيسىله حرمت ايديله رن بر معاهده ؛ بلكه ده جمعيت ايجين اك بويوك بر فلاكتدر . اووقت بويوله بر حرمت ؛ مدهش بر جانيندر . بوخصوصده يالكز « دولت آدمى » قرار و بره بيلير . هر هانكى بر معاهده به قارشى كوسته ريله جك حرمت سزلك ؛ بر ملكك « حرمت » ي ايجين ضرورى ايسه بو ، هيچ شبهه سز جوق بويوك بر « فضيلت » در . ديمك اولوبوركه : دولت آدمك ؛ بويوك انقلابچينك حركتلىر باشقا بر مقياسه كوره محاكه ايتك مجبورينده سز . بوراده عمومى معناسيله « ابى وفنا » ده كيل ، تاريخى معناسيله « ابى وفنا » حاكمدر ، دولت آدمك ، انقلابچى به يول كوسته رهن بودر . دولت آدمى ، تاريخى فضيلت صاحبي اولاليدر . چونكه : اونك « فعل » نى محاكه ايدن شى ؛ دوغرو دن دوغرويه « افكار عموميه » و « تاريخ » در . دولت آدمك تاريخى بر اخلاقك ضرورتلىر نه كوره « سربست و حر » حركت ايمه سى ؛ فلدقهلهلر ك ظن ابتدكي كيبى ، هر تورلو مسئوليتنه ضد بر تظاهر ده كيلدر . تاريخى مسئوليتك حدودلر نه قاورايامايان دولت آدمكلىر ، انقلابچيلر يوكه ايشلر بيله بيقيلشلىر يان يانه دورور . دانتون ، مارا ، روبسيه ر بوخصوصده اك كوزمل بر مثالدر . بويوك دولت آدملىر ، بويوك انقلابچيلر ، يالكز بويوك غايه لرك ممثلى اولقله قالمالز ، عبنى زمانده غايه لرى ظفره كوتوره جك بوللر بولورلر ، جمعيتلىر نه ، تاريخه استقامت و بربرلر ، يكي بر فضيلتك ، يكي بر حياتك « ايلك نوقطاسى » اولورلر . ياراتيجى دولت آدمك قيمت دونياسى ياراتيجى فعللر ايضاح ايدن . هيچ بر غايه تمثيل ايمه يهن ، يالكز خام برقوته استناد ايدن شخصيتلر ايسه « دولت آدمى » چرچيوه سى داخلنده مطالعه ايديله زلر . اونلر ؛ هر وقت انسانيت تاريخنده لابق اولدقلىر موقعلرى اشغال ايدنرلر .

م . م . زى

